ANUL III.—No. 860 —EDIȚIA A TREIA— DUMINECA 25 MAIU 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

UN NUMĂR VECHIU 10 BANI

REDACȚIA
BUCUREȘTI, STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI, STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

PRABUSIREA MUNTELUI COZLA

—INUNDAȚIILE DIN ȚARA.-NENOROCIREA DE LA ARSENAL—

RATIUNEA DE STAT

Expulzările incalificabile ale voluntarilor greci răniți în războiul greco-turc — în contra cărora gruparea liberal-progresistă de sub direcția d-luĭ Aurelian a ridicat protest energic — aŭ adus pe tapet chestiunea faĭmoaseĭ *rațiuni de stat.*

De sigur, cînd acum cincĭ-zecĭ de anĭ s'ar fi spus că o grupare ce se intitulează liberală revendică pentru școala liberală „rațiunea de stat“, faptul ar fi fost primit cu o explozie de ilaritate.

Ceea-ce însă acum cincĭ-zecĭ de anĭ era o absurditate care ar fi provocat rîsul, azĭ e o realitate, care trebue să provoace plînsul.

Fenomenul — să ne mîngăiem — e destul de general și internațional. Pretutindenĭ în Europa, pe unde a suflat vîntul de la 48, găsim azĭ dintre aceĭ ridiculĭ garibaldienĭ, mazziniștĭ, gambettiștĭ, carĭ făceaŭ spume la gură în potriva „rațiuneĭ de stat“ și a privilegiilor feudale, pretutindenĭ găsim destule exemplare de acestea căzînd în extaz înaintea armurelor unuĭ conte, a blazoanelor de pe o cupea și toțĭ aŭ devenit descedențĭ direcțĭ din Francisc I, legendarul apărător al rațiuneĭ de stat!

„Rațiunea de stat“ nu e, de altfel, o creațiune medievală. Sclavajul și toate înfiorătoarele cruzimĭ ale tiranilor în antichitatea elenă eraŭ bazate pe „rațiunea de stat“ — și așa de puternic era acest argument, că filosofii grecĭ nicĭ n'aŭ cercat să-l dărîme. Sub Francisc I, după secole de năvălirĭ, căderĭ de imperiĭ și înjghebărĭ de nouĭ state — în care timp a predomnit forța brutală — „rațiunea de stat“ reînvie și domnește în cea maĭ înfricoșătoare splendoare pînă în ajunul mareĭ revoluții, după loviturile din 1789 — cînd ce i s'aŭ aplicat, atît de enciclopediștĭ cît și de însă-șĭ revoluție — a fost crezută moartă pe vecie. Nicăerĭ însă strigoiĭ nu sînt maĭ deșĭ și maĭ realĭ ca în lumea principiilor!

O definiție a „rațiuneĭ de stat“? Dar care e cuprinsul acesteĭ noțiunĭ ca să poată fi definită? Unde începe și unde sfîrșește faimoasa „rațiune de stat“?

A, dar tocmaĭ în lipsa eĭ de cuprins e forța acesteĭ noțiunĭ! Tocmaĭ din faptul că nicĭ un criteriu nu stabilește cînd „rațiunea de stat“ trebue să intervie și cînd ea încetează, tocmaĭ din faptul acesta își trăgeaŭ tiranii, regiĭ și guvernele absolute dreptul la cruzimĭ, la arbitrar, la bunul plac.

Un lucru era bine stabilit: „rațiunea de stat“ primează justiția, primează umanitatea, primează orĭ-ce principiŭ social, politic, moral.

Abuzul de putere, refuzul categoric de justificare; într'un cuvînt, lipsa totală a orĭ-căreĭ rațiunĭ — iată isvorul «rațiuneĭ de stat»!

Din acest punct de vedere Inchiziția nu prezintă nimic oribil, noaptoa de St. Barthelémy e un episod istoric ca orĭ-care altul, împușcarea țăranilor romînĭ în 1888 o adevărată necesitate, ș. a. m. d.

Cu deosebire, Romînia pare a fi devenit refugiul scump al faimoaseĭ „rațiunĭ de stat,“ căcĭ se știe că nicĭ o țară de pe glob n'are atîtea „condițiunĭ speciale“, „împrejurărĭ excepționale“ „situațiunĭ particulare“ ca mica noastră Romînie!

In Romînia guvernele sînt tot-de-a-una guverne ale „rațiuneĭ de stat“, căcĭ tot-de-a-una se guvernează cu măsurĭ de excepție, tot-de-a-una faimoasa „rațiune de stat“ primează justiția, umanitatea și cele-l'alte bagatelurĭ sociale.

Ațĭ văzut: voluntarĭ serbĭ, bulgarĭ și turcĭ, lipsițĭ de orĭ-ce pașapoarte pot debarca de pe vapoarele sosite zilele trecute la Galațĭ; voluntarĭ grecĭ însă, ba chiar — o, sublimă ironie! — ceĭ romînĭ, sînt retrimișĭ, sub escortă, în largul măreĭ!

Așa cere „rațiunea de stat“!

Și voĭ toțĭ, care ațĭ auzit cînd-va repetîndu-se anateme la adresa „regimuluĭ bunuluĭ plac“, voĭ toțĭ carĭ credețĭ că maĭ există legĭ, drept internațional, umanitate, etc. amuțițĭ în fața superioareĭ „rațiunĭ de stat“ — căcĭ aceea-șĭ „rațiune“ poate cere și suprimarea voastră fizică și n'avețĭ dreptul să protestațĭ — căcĭ „rațiunea de stat“ nu admite obiecțiunĭ!

M. Dobrin

PRESA DE SENZAȚIE. — Un interview apocrif și altul foarte amplificat — ambele cu d. dr. Leyden! — apărute erĭ în două din cele maĭ răspîndite ziare din Capitală, aŭ făcut „*senzație* pe piață“ — o „senzație“ nu tocmaĭ plăcută însă pentru redacțiile și maĭ ales direcțiile acelor gazete.

Modul acesta excesiv de „modern“ de a ajunge la interviewurĭ apocrife și reportagiĭ din lumea celor maĭ pure saŭ maĭ bine zis impure ficțiunĭ, a produs, cel puțin, în cercurile culte, o impresie din cele maĭ penibile.

Ziarele carĭ aŭ strecurat acele interviewurĭ fiind, ambele, ziare de nuanță democratică — am auzit deja vocĭ carĭ stabileaŭ o legătură între tendința politică a acelor ziare și mijloacele prin carĭ ar fi ajuns la respîndirea de care se bucură.

Noĭ, departe de a crede că numaĭ grație știrilor exagerate și unor „interviewurĭ“ ca cele din urmă, se datorește respîndirea acelor foĭ; sîntem convinșĭ, din potrivă, că nuanța lor democratică contribue în primul loc, la succesul lor.

Dar tocmaĭ acest succes obligă pe acele ziare să nu compromită tendințile lor politice prin interviewurĭ și reportagiĭ imaginare.

Din nefericire, o concurență nebună a cuprins maĭ cu seamă cele două ziare „cu tiraj“ — și era fatal ca aceste asalturĭ date „pieței de cetitorĭ“ să ducă la interviewurĭ de soiul celor cu d-rul Leyden.

In așa împrejurărĭ direcțiile ziarelor nu maĭ controlează personalul de redacție și reportagiŭ: o sumă de analfabețĭ, de indivizĭ fără scrupule, văzînd că „gazetăria a început să „*renteze*“, se strecoară în presă — adevărațĭ intrușĭ — carĭ nu întîrzie să-șĭ desvolte aptitudinile de perfecțĭ cavalerĭ de industrie.

Ziariștiĭ oneștĭ sufer în demnitatea lor: trebue să roșească la fie-care pas; presa devine presă de senzație, „presă de scandal“.

Intîmplările din urmă n'ar trebui să rămînă fără folos, fără serioase încercărĭ de îndreptare și punere la carantină a o sumă de indivizĭ, carĭ n'aŭ făcut pînă acum de cît dezonoare preseĭ.—T.

POLITICA!

Un domn, politician pasionat, sosit de curînd în țară, mă întreba erĭ carĭ aŭ fost în Romînia *campaniile politice* maĭ însemnate, în cursul anuluĭ politic curent.

Cam surprins de această întrebare, am căutat să-mĭ reculeg memoria:

— Chestiunea... Mitropolituluĭ, căderea d-luĭ Sturdza, venirea d-luĭ Aurelian, căderea d-luĭ Aurelian, revenirea d-luĭ Sturdza, alegerea de la Galațĭ, alegerea de la Ploeștĭ,... moartea luĭ Dimitrie Ghica, moartea luĭ Ioan Ghica, cearta junimisto-conservatoarea,.., boala prințuluĭ Ferdinand... și acum vin vacanțele!...

— Bine, asta e *politică?* Astea sînt *campaniĭ politice?*... Parlamentul, așĭ voi să știŭ, parlamentul de ce chestiunĭ a fost agitat? mă întrebă pasionatul meŭ politician.

— Parlamentul... Parlamentul... De sigur!... Parlamentul a încasat diurnele, răspunseiŭ exasperat de zadarnica mea strădanie de a găsi un răspuns.

— Dar pentru anul politic viitor, ce se prepară?

— A! Pentru anul politic viitor se prepară reluarea *da capo!*

— Eĭ, cum, maĭ moare odată Dimitrie Ghica?

— Nu! Dar se găsește el altul...

— Curioasă țară sînteți d-voastră!

— Curioasă o fi, dar așa e!

M. O. X.

INUNDAȚIILE

Flagelul s'a întins peste întreaga țară romînească. Nicĭ nu ne putem da seama, noĭ ceĭ carĭ călcăm pe piatră cubică și citim seara la electricitate, de toată jalea și ruina ce aŭ coprins țarinele întinse ale Romînieĭ.

Aproape n'a rămas județ în care puhoiul imens al apelor să nu fi ruinat semănăturĭ, distrus gospodăriĭ întregĭ și lăsat populațiunea în oribila perspectivă de a vedea din noŭ foametea torturînd nefericitele viețĭ de bătrînĭ și copiĭ și pustiind rîndurile țărănimeĭ.

Nimic n'a rezistat furioaseĭ deslănțuirĭ a teribiluluĭ element: podurĭ, terasamente de căĭ ferate, zidurĭ de piatră, totul a fost distrus.

De sigur că nu puține din aceste nenorocirĭ se datoresc nepăsăreĭ și ignoranțeĭ criminale a celor ce conduc trebile publice.

Dar cel puțin cînd se află în fața unor ast-fel de dezastre, să se gîndească la jalea celor lovițĭ și să nu întîrzie ajutorul ce datoresc.

„LENE OBLIGATORIE“

Foaiea cu Cinematograf, cu clopotniță și cu alte ficțiuni tratează legea Repausuluĭ duminecal de „lene obligatorie“, căcĭ foaia oficială a d-luĭ Hallier și a Creditulul rural a jurat, pe toate subvențiile și anunciurile eforiilor ce-ĭ sînt scumpe, să nu maĭ publice maĭ puțin de o sută de ineptiĭ în cincĭ-zecĭ de linii, pînă cînd infama lege a repaosuluĭ duminecal *nu va fi zdrobită, așa ca Hala de peștĭ, Hala de spanac, Hala „Independențeĭ“ și alte hale să poată fi în permanență deschise.*

Un noŭ argument a găsit monitorul confiseriei Capșa, în contra mizerabileĭ legĭ a repaosuluĭ!

Această lege face „lenea obligatorie“ și ast-fel, prin atîtea zile de repaus, budgetul statuluĭ suferă!

„Lene obligatorie“? Și cine vorbește de lene? Foaia cu Carnet High-Life, în care defilează zilnic „preocupațiunile serioase și folositoare budgetuluĭ“ ale tuturor domnișoarelor și cocoanelor carĭ fac de la 9—11 a. m. bicicletă, de la 11—2 p. m. digestie de la 2—6 p. m. flirt și măsluire de cărțĭ, de la 6 —8 seara altă digestie și de la 8 în jos, orgiĭ, adultere și alte nobile exercițiĭ? Aceștia vorbesc de „lene obligatorie“?!

Fi donc!

De și am putea spune că progresele technice proclamă din ce în ce maĭ mult dreptul la lene al maselor producătoare, dreptul la viață, în afară de ucigătoarele cheltueli de forță de muncă...

Dar, de cînd albinele aŭ de cerut de la trîntorĭ dreptul la odihnă?

Silex.

PRUSIA CONTRA GERMANIEI

Prusismul în Germania. — Parlamentul Prusieĭ contra reichstagului. — Folosul

E în adevăr statul cel maĭ tare din imperiul german — Prusia, dar șĭ-a luat prea din cale afară nasul la purtat. Prusia nu numaĭ că e maĭ rămasă în urmă în multe privințĭ chiar economicește, dar cît e vorba de politicește rămînerea acestuĭ stat în urmă nu maĭ face nicĭ o îndoială. — Acĭ domnesc fără multă sinchiseală «iunkăriĭ», boierĭ feudalĭ. Iar industrialiĭ marĭ, după modelul luĭ Krupp și al regeluĭ Stumm, sînt așa de reacționarĭ și strigoĭ ca și iunkăriĭ.

Parlamentul Prusieĭ contra reichstagului

Legea contra socialiștilor și legea contra uneltirilor revoluționare aŭ căzut în reichstag, adică în parlamentul imperiuluĭ; a căzut și legea contra dreptuluĭ de întrunire. Totu-șĭ, parlamentul Prusieĭ nu s'a sfiit a vota o lege contra voințeĭ parlamentuluĭ imperiuluĭ.

E drept că legea va trebui să treacă prin Camera înnaltă a Prusieĭ; e drept că se neagă dreptul unuĭ stat german de a face legĭ contra voințeĭ bine hotărîte și arătate a parlamentuluĭ imperiuluĭ, dar reacționariĭ mișeĭ, cum i-a făcut natura, vor căuta să facă lovitura de stat, ne-făcută de-a dreptul, pe o cale maĭ înconjurată, maĭ tîlhărească!

Folosul

Și ce folos o să capete din această lege, care e o nimica toată față cu legea contra socialiștilor, votată după stăruința luĭ Bismarck? Dacă legea aceea, aplicată în toată Germania, cu cea maĭ din urmă asprime, n'a putut opri mersul înnainte al social-democrațieĭ, ce roade se pot aștepta de la o lege schiloadă, despretuită, votată de un parlament ales ca la noĭ, pe temeiul uneĭ legĭ ca a noastră, cu vestitele treĭ colegiĭ? Maĭ ales cînd legea o să se aplice numaĭ în Prusia!

Urmarea va fi trezirea la luptă și la viața politică, decĭ, a acelor clase, carĭ pînă acuma stăteaŭ recĭ și nepricepute față cu mișcarea social-democratică.

Maĭ mult. Voiŭ îndrăzni să spun că tocmaĭ progresul ideilor social-democratice în Prusia «iunkărilor», în Prusia răsăriteană, vecină și mult asemănătoare Rusieĭ, e pricina votăreĭ acesteĭ legĭ. Vor reacționariĭ să apere contra ideilor noastre cele din urmă cuiburĭ ce aŭ rămas în puterea întunereculuĭ în Germania!

Dar e în zadar. Dezvoltarea economică nu cunoaște zăgazurĭ, ea sfarmă toate piedicile ce-ĭ staŭ în cale și drumul tot șĭ-l face, fie, dacă așa trebue, prin ruinĭ, valurĭ de sînge și groaznice cruzimĭ.

Virtus

SANATATEA CAPITALEI

A trebuit să se îmbolnăvească grav prințul Ferdinand pentru ca domniĭ de la primărie și de la serviciul sanitar al Capitaleĭ să se trezească asupra primejdioaseĭ stărĭ în care se afla higiena Bucureștiuluĭ.

Apă potabilă nu; crematoriŭ pentru arderea gunoaelor și murdăriilor nu; uscarea mlaștinelor și băltoagelor nu; asanarea locurilor virane infectate nu. Și prin urmare: tifos, malaria, febre continue și în curînd, la ivirea fructelor verzĭ, disenteriile și cholerinele.

Și de atîția anĭ, cîte victime ale acesteĭ criminale procedărĭ de a se ridica statuete caraghioase în Sărindar și a stropi Bulevardul, Calea Victorieĭ și Șoseaua — iar focarele de infecție să crească și să se înmulțească?!

Astă-zĭ edilitatea s'a alarmat și cere concursul regeluĭ și guvernuluĭ — căcĭ lada Primărieĭ s'a epuizat pe parade, decorațiunĭ și întreținerea entuziasmuluĭ în alegerĭ!

Vom vedea ce se va face; de o cam-dată constatăm că și boala unuĭ personagiŭ august poate folosi cîte odată la ceva!

Saturn

LEGEA REPAOSULUI NESOCOTITĂ

Șarlatania guvernului.—Legea repausului în provincie.—Ce e de făcut

Din necontenitele călcărĭ a legeĭ repausuluĭ, pe carĭ aproape zilnic le-am dat pe față prin Lumea Nouă *un singur lucru reese maĭ limpede de cît ziua: guvernul actual urăște această lege și lucrează din răsputerĭ pentru zdrobirea eĭ.*

Dovada acestuĭ fapt ne-o dă indiferența tuturor autorităților însărcinate cu aplicarea legeĭ, atuncĭ cînd e vorba de nenumăratele contravenințe denunțate și dovedite. Maĭ mult, înse-șĭ autoritățile daŭ pildă particularilor. Așa în ziua de 21 Maiŭ d. C. F. Robescu, primarul capitaleĭ, a dat ordin unor oamenĭ însărcinațĭ cu îngrijirea și pietruirea stradelor să lucreze, de și această zi era zi de repaus.

E constatat, prin urmare, că guvernul liberal întrebuințează șarlatania cea maĭ josnică, aceea de a se face mut și orb cînd e vorba de necontenitele călcărĭ de lege și nu se sfiește de a da singur pildă de nerespectare atuncĭ cînd trebuința cere.

*
* *

Dar dacă în capitală, unde s'a făcut mișcarea muncitorilor care a hotărît votarea repausuluĭ, unde poliția e maĭ bine organizată, unde avem presa democrată și societățĭ de muncitorĭ — această lege e călcată în picioare, ce să maĭ zicem de orașele cele-l'alte și maĭ ales ce să maĭ zicem de sate? După datele pe carĭ le avem putem spune cu siguranță că în orășelele micĭ și prin sate nicĭ nu se știe de existența uneĭ asemenea legĭ. Prefecțiĭ aŭ avut grijă să înștiințeze pe primariĭ diferitelor comune că această lege e un simplu moft și primariĭ s'aŭ pus pe dormit fără grijă.

*
* *

Decĭ să nu ne înșelăm: legea aceasta pentru care s'a luptat atîta, este pe marginea prăpastieĭ; încă o nerușinare la activul guvernuluĭ și vom vorbi de repaosul Duminical ca de un vis care ne-a stăpînit o clipă numaĭ. Față de această stare de lucrurĭ chemăm la datorie pe toțĭ aceĭ carĭ aŭ mijlocit prin graiŭ saŭ prin scris la votarea legeĭ. Să se înceapă de către societățile de muncitorĭ organizate o strașnică agitație prin întrunirĭ publice și prin petiționărĭ la autoritățile respective, să se înceapă prin presa altă-dată atît de aprinsă pentru această reformă o luptă uriașă contra călcătorilor de lege și repaosul va scăpa cu zile. Alt-fel vom azista la îngroparea singureĭ reforme înaintate pe care ne-a fost dat s'o vedem în țara Romînească.

Dor.

JAPONIA SOCIALISTA[1]

Ultimul curier din Extremul-Orient ne-a adus o știre neașteptată, dar interesantă: formarea unuĭ partid socialist în Japonia.

De treĭ saŭ patru anĭ Japonia a atras asupra eĭ luarea aminte a guvernanților și a popoarelor din Europa.

Marile succese militare pe care le-a avut în războiul contra Chineĭ, aŭ venit să arate lumeĭ că un noŭ stat alcătuit în felul modern, se născuse la antipoziĭ noștri, dovedind deșteptarea vechilor rase mongolice și intrarea lor în ceea ne-am înțeles să numim civilizația apusană. Aceasta era un eveniment de mare însemnătate, plin de urmărĭ din carĭ a-zĭ de abia ni se arată cele di'ntîiŭ.

Dacă Japonia, în Iulie 1894, se repezi cu furie asupra Chineĭ și apucînd piept la piept această dihanie oare cum antediluviană o zgudui, o sfâșiă și nu o lăsă de cît după ce o făcuse să simtă în beregată răceala oțeluluĭ, apoĭ să se știe că aceasta nu era din dorința deșartă de a zdrobi pe vecin, de a încerca pe pielea sa urmările tunurilor Krupp, ultimul model saŭ ale puștilor Lebel perfecționate.

Nu, toate războaiele — și acest războiŭ o dovedește — nu sînt de cît conflicte economice, năvălirile raselor și neamurilor prea înghesuite în hotarele lor și carĭ aŭ trebuința de a răspîndi prisosul producțiuneĭ lor, de a-șĭ asigura piețe noĭ de desfacere, noĭ izvoare de venit și cîștig.

Dacă Japonia, întocmaĭ ca statele europene, se arăta în chipul acesta năvalnică și cuceritoare, era fiind-că dezvoltarea eĭ economică o silea la aceasta. Acelea-șĭ pricinĭ aŭ produs acelea-șĭ urmărĭ și expediția luĭ Mikado în Coreea se aseamănă în toate privințile cu expedițiile coloniale italiene în Abisinia, cu cele franceze la Tokin saŭ la Madagascar.

Toate acestea sînt războaie înadins ațîțate și conduse de burgheziile negustoreștĭ locale, de clasele capitaliste și cîrmuitoare.

De acum, în fața evidențeĭ nu maĭ e nimic de zis. Japonia, atîta a ajuns stat industrial de primul rînd, în cît bate, pe piețile Extremuluĭ Orient, de o parte pînă la Indiĭ, de alta pînă la insulele Sondeĭ, pe toțĭ rivaliĭ eĭ din noul și vechiul continent. Ea a gonit pe concurențiĭ săĭ nemțĭ, englejĭ, americanĭ, de la contoarele lor din Singapura, Hong-Kong, Mindanao și Calcutta. Francezii de mult șĭ-aŭ făcut catrafusele în fața concurențeĭ Japoneze. Cea maĭ mare parte a negoțuluĭ din mările răsăritene, este în mîna Japonilor, în mîna armatorilor din Yokohama și Kobe iar produsele de manufactură ale marilor uzine din Kioto și Osaka înving pretutindenĭ unde sosesc.

Și pentru ce? Tocmaĭ pentru că industrialiĭ japonezĭ de și ceĭ din urmă venițĭ, aŭ știut cu o măestrie maĭ presus de ceea a cumetrilor lor din Europa să apese clasa meșteșugarilor, să o reducă la o robie cumplită, să le impună lefurile cele maĭ micĭ ce se pot închipui și să capete în chipul acesta obiectele lor de negoț pe un preț care desfide orĭ-ce concurență.

Treĭ-zecĭ de anĭ aŭ fost destul pentru aceaată ispravă capitalistă. In 1860, Japonia era încă o țară «eminamente agricoăl» ca Franța de la 1400 și 1500, ca Romînia de acum cîțĭ-va anĭ. Astă-zĭ uzinele uriașe se înalță din toate părțile pe pămîntul eĭ brăzdat de căĭ ferate, zbîrnîind de loviturile ciocanelor cu aburĭ. Osaka este un Manchester, Yakohama un Liverpol. Odată cu schimbarea împrejurărilor de traiŭ, s'a schimbat și omul.

Mulțumitul cultivator de odinioară, meșteșugarul liber a ajuns robul mașineĭ, salariatul victimă a supra-munceĭ și a lipseĭ de lucru. Și ce salariat!

Lucrătoriĭ de rogojinĭ cîștigă un salariŭ mijlociŭ de 30 banĭ pe zi; iar ceĭ întrebuințațĭ în țesătoriĭ, 40 banĭ și 60 banĭ pe zi. După bărbat, veni rîndul femeeĭ și apoĭ al copiluluĭ, osîndițĭ la o muncă de 12 și 14 ore fără răgaz.

Și atuncĭ, pe aceste țărmurĭ depărtate, din fundul acestuĭ iad unde casta bogaților robește și exploatează clasa productorilor, răsună acelașĭ strigăt de desperare. Acelea-

[1] Din „La Petite République“

şi rele aduc la aceleaşi revendicări, la aceleaşi programe, la aceleaşi speranţe ca şi în Europa, America saŭ Australia.

Şi aflăm că proletariatul japonez s'a născut şi că socialismul se arată odată cu el în împărăţia luĭ Soare-răsare, în ţara pagodelor şi a mandarinilor.

Şi ast-fel se întrupează la sfîrşitul veacului, marea vedenie a luĭ Marx: îndrumarea tutulor muncitorilor de pe glob. fără deosebire de religie şi rasă, către dezrobirea comună, către dreptate şi traiŭ lesnicios.

Louis Dubreuilh

NOTIŢE ŞTIINŢIFICE

— Fineţa măsuratorilor noastre —

Scientific American Supplem. Ne dă următoarele exemple:

Prof. *Wernon Boys* poate măsura puterea de atragere a uneĭ mase, care cintăreşte abia 1/100 miliarde dintr'un gram. Ajunge la acest rezultat cu ajutorul balanţeĭ de torsiune (sucire), cu fir de quart şi oglindă. Ca să înţelegem fineţa acesteĭ balanţe e destul să spunem că nu putem deosebi cu mina o portocală de 120 de gr. de una de 150 gr.

La microscoapele cele maĭ tarĭ se întrebuinţeaza linţĭ aşa de subţirĭ în cit ar încăpea 6000 la un milimetru, iar curbura lor e atît de nesimţită că sticla pare dreaptă.

Dewar in Londra avea nevoe să facă gol maĭ mare de cit se face pînă acuma, şi orĭcine ştie că s'a reuşit a se face foarte mare gol in tuburile luĭ Gaisler de pildă. Dewar a umplut aceste tuburĭ golite cu aburĭ de mercur, apoĭ răcindu-le la 180° sub zero, aburiĭ aŭ căzut sub formă solidă şi 'n tuburĭ, abiea a rămas atita aier in cit să facă apăsare de 25 de milioane de orĭ maĭ mică de cit cea atmosferică.

La 300 de metri nu poţĭ vedea cu ochiĭ goĭ o bucată de un pfenig; iar la un milion şi jumătate de metrĭ s'ar arăta sub un unghiŭ aşa de mic in cit n'ar fi de măsurat; totu-şĭ se poate măsura cu pendulul *Darwin*, care e în stare a măsura unghiurĭ de 1/300 din o secundă de grad.

Langley măsoară cu bolometrul săŭ temperatura soareluĭ, deşi e la 150,000,000 de chilometri!

Se ştie că sîrma de aramă, dacă are o miime de gram la % arsenic nu e bună pentru întreabuinţărĭ electrotehnice şi asemenea citime se poate afla prin chimie!

Cele maĭ simţitoare balanţe arată deosebirĭ de o sutime de miligram!

PLINGERI

D. Iancu A. Şvartz din comuna Bărcăneşti judeţul Ialomiţa, ni se plinge contra oficiantuluĭ N. Pandele Stanciu, care din pricină că d. Iancu Şvartz n'a voit să-l împrumute cu nişte banĭ, persecută pe bietul om ne-trimeţindu-ĭ jurnalele, scrisorile, telegramele etc.

Atragem atenţia d-luĭ director al poştelor.

* * *

Cărnăţarul Simon din prăvălia d-luĭ Lupu Blumfeld calea Văcăreşti 44 are obiceiul de a bate necontenit şi ingrozitor pe micul servitor din prăvălie Vane Ianoş. Marţĭ 20 Maiŭ bietul băiat a fost atit de crunt bătut în cap de către bătăuşul cirnăţar in cit abea a fost scăpat de vecinĭ.

* * *

D. Henri Segal croitor ni se plinge în contra patronuluĭ Beniamin Habotnic. Numitul lucrător lucrase vre-o cite-va zile în prăvălia luĭ Beniamin şi nemulţumindu-se cu salariul n'a maĭ voit să lucreze.

Patronul însă, intilneşte acum cite-va zile pe lucrător şi il ea la bătae.

Punem in vedere croitorilor să se ferească de acest bătăuş patron.

SCRISORI DIN TARA

(De la corespondenţiĭ noştrĭ specialĭ)

BRAILA

— Tripourĭ —

Din nenorocire, oraşul Brăila, primul port al ţăreĭ, excelează, prin numeroase localurĭ de joc de cărţĭ,—prin un mare număr de *tripourĭ*, unde se făptuesc hoţiĭ, pungăşiĭ, escroheriĭ ne maĭ auzite.

Clubul Fenix, unul din aceste tripourĭ, a fost inchis de d. procuror Tişescu.

Ne mirăm cum in ultimul timp de existenţă al «Clubuluĭ Fenix», d. Ion Triandafil, membru marcant al partiduluĭ liberal, a primit prezidenţia fostuluĭ club— lăsîndu-se prin aceasta, a fi ademenit de asigurările antrepenoruluĭ, Dionisie Bubucachis, că «nu se vor maĭ face hoţiĭ».

Aflăm acum că Dionisie Bubuchachis, acest hoţ rafinat, voieşte să deschidă un noŭ tripoŭ pe str. Unireĭ—în dosul vechiuluĭ club. Pentru obţinerea cuveniteĭ permisiunĭ—şi temindu-se de opoziţia d-luĭ procuror,—Dionisie Bubucachis a pus pe o altă persoană să figureze în petiţia adresată d-luĭ prefect.

D. prefect însă, sperăm că nu va îngădui, şi nu va aproba deschiderea nouluĭ tripoŭ. Ne place a crede că d. prefect nu va încuraja pe escrocul Dionisie Bubucachis, despre cinstea, căruia poate lua informaţiunĭ de la d. procuror şi de la alte persoane.

Un tripoŭ maĭ mult însemnează destrăbălarea cetăţenilor şi ruinarea multor familiĭ.

Considerind că d. prefect e de acord cu noĭ,—sperăm că nu se va mărgini numaĭ să respingă cererea luĭ Bubucachis, cĭ credem că va închide şi tripourile existente.

Vipo.

TULCEA

— Doctor bătăuş —

Doctorul Onceanu are necinstea de a purta o asemenea poreclă. Şi iată pentru ce. D-l doctor mergea cu trăsura spre spitalul militar. Pe strada Babadag trăsura doctoruluĭ întilneşte pe un ţăran care mergea cu căruţa în aceiaşi direcţie. De oare-ce ţăranul n'a observat trăsura doctoruluĭ şi nu s'a dat în lăturĭ d. dr. căpitan Onceanu luă biciul din mina vizitiuluĭ şi începu să croiască pe bietul ţăran pînă ce l'a umplut de singe.

De prisos se spunem că lumea care a azistat la această scenă era nespus de indignată de purtarea acestuĭ doctor căpitan. Ciţi-va ziceaŭ:

— Dacă în mijlocul străzeĭ bate aşa de îngrozitor, cum se va fi purtind cu nenorociţiĭ soldaţĭ!

Corespondent.

CRAIOVA

Muncă neplătită.— Serviciul sanitar

Muncitorul timplar Ştefan Gebey a fost angajat de către meşterul de binale, Tudorache Dulgherul, să lucreze la Radu Pătru, proprietar în comuna Coşovenĭ judeţul Doljiŭ. A luat avans asupra lucrăreĭ 38 leĭ şi a rămas ca restul pînă la 200 să i se platească cînd se vor termina lucrările. Terminînd meşterul Tudorache, îl trimete la boer Radu sub cuvînt că a făcut lucrul boeruluĭ; acesta îl trimite înapoĭ la meşterul Tudorache sub cuvînt că n'a fost angajat de el. După cum vede, meşterul şi proprietarul, s'aŭ coalizat în contra bietuluĭ muncitor care a rămas cu munca de două lunĭ neplătită. Şi colac peste pupăză, muncitorul Gebey, fuge din Coşovenĭ de teamă să nu i se aplice şi luĭ un procedeŭ special al numituluĭ patron, procedeŭ care a fost întrebuinţat şi cu alţĭ lucrătorĭ carĭ şi-aŭ reclamat drepturile lor,— şi lasă la proprietar sculę în valoare de peste 150 leĭ! A trebuit să vină la Craiova pe jos să-şĭ vîndă ceasornicul şi niste haine ca să-şĭ strîngă suma necesară să poată pleca la Rîmnicu-Vîlceĭ de unde a fost angajat. Muncitoriĭ să ia pildă.

Epidemiile de vite ce bîntue în toată ţara, n'aŭ întîrziat a se ivi şi în Oltenia, Vlădulenĭ, Reşca, Pintra, Frăsinel etc., în Romanaţĭ, Segarcea, Dălga, Salcuţa etc. în Doljiŭ, atîtea şi atîtea comune rurale unde bolile fac ravagiĭ spăimîntătoare şi serviciul sanitar nu ia nicĭ o măsură. Atîta neglijenţă nu s'a pomenit; nu s'aŭ luat măsurĭ, ca cel puţin să se oprească comunicaţia cu comunele unde vitele aŭ rămas neatinse de epidemie şi ast-fel să se oprească lărgirea eĭ. Atragem atenţia serviciuluĭ sanitar superior.

Lopis

DIN ORIENT

— Ştirĭ telegrafice —

Creta. — Prelungirea armistiţiuluĭ. — Rusia şi Grecia.—Vapor prins.

Hagi Mihail, cunoscut şef de insurgenţi, a publicat un manifest prin care aduce la cunoştinţă că după plecarea oştilor greceştĭ a luat administraţia districtuluĭ Kidonia. Face tot o dată ştiut cînd or să fie alegerile pentru adunare şi porunceşte să nu se atingă nimenĭ de proprietăţile mahomedanilor.

* * *

Ambasadoriĭ de la Constantinopol aŭ discutat cu guvernul turcesc chestia organizăreĭ Creteĭ. S'aŭ primit propunerile franceze.

* * *

Armistiţiul s'a prelungit, pe cît se pare. Greutatea e că Turcia a pus condiţii ca flota grecească să fie liberă a se mişca numai în locuri hotărite. Mai cere Turcia că in porturile Greciei să fie primite fără conditii vase sub pavilion turcesc saŭ neutru.

* * *

Ţarul a promis regeluĭ George că va stărui să se inchee pacea cit maĭ repede iar Turciĭ să iasă din Tesalia.

* * *

Un vapor grec venind din Marea Neagră a fost prins în Bosfor, dar, după intervenţia ambasadoruluĭ francez, liberat.

CRONICA

— Interviewul cu d-rul Leyden —

D-niĭ de la *Drapelul* aŭ început să-şi ia in serios rolul de a moraliza presa romînă — par'că presa romînă nu se simte bine, aşa cum e!

Dar, în fine, sînt oamenĭ pe lumea asta, carĭ se amestecă unde nu le fierbe interviewul.

Aşa, ierĭ *Drapelul* a declarat chiar de apocrif un interview pe care un onor. d. reporter al *Adevăruluĭ* l'a avut cu d. dr. Leyden.

Şi pe ce se întemeiază *Drapelul* in afirmarea sa? Pe simpla declaraţie a însu-şĭ d-ruluĭ Leyden!

Auziţi, oamenĭ bunĭ, pe declaraţia d-ruluĭ Leyden!

Dar de cînd d-rul Leyden ştie dacă a acordat saŭ nu un interview *Adevăruluĭ*?

Nu cum-va o fi crezind *Drapelul*, că «ziaristica modernă procedează la interviewurĭ cu autorizarea prealabilă a celuĭ interviewat?

Risum teneatis!... Atuncĭ aproape n'ar maĭ exista interviewul!

Interviewul *Adevăruluĭ* e făcut după ultimul cuvînt al reportagiuluĭ modern.

La un moment dat, reporterul *Adevăruluĭ* a intrat la d-rul Leyden — şi în două minute celebrul medic căzuse în letargie. Reporterul il prelucrase cu... hipnotism!

Aŭ urmat întrebările, la care *mediul*, a respuns cum s'a văzut!

...Şi a doua zi *Drapelul* întreabă pe d-rul Leyden: dacă a acordat interviev *Adevăruluĭ*?

Fireşte, *mediul* răspunde:

— Nicĭ prin vis nu mi-a trecut!

Ha, ha, ha! Al draculuĭ s'a maĭ păcălit *Drapelul*!

Flirt

INFORMATIUNI

Contravenienţĭ la legea repausuluĭ

— pe ziua de Mercurĭ 21 Maiŭ —

Punem in vedere d-luĭ prefect de poliţie următoarele nume ale patronilor carĭ aŭ nesocotit legea repausuluĭ ţinînd prăvăliile deschise şi silind pe lucrătorĭ să lucreze:

Comercianţiĭ de manufactură de la obor, d-niĭ: **Petrache Anastasiu, P. Ionescu şi Ghigi** aŭ ţinut prăvăliile deschise pînă la ora 3 p. m.

D. **Avram Rusu** din strada Căzărmeĭ 68 a silit pe 2 lucrătorĭ aĭ seĭ să lucreze în ziua de sf. Constantin şi Elena.

D. **Iancu Erdreich**, croitor diu strada sfinţiĭ Apostolĭ a silit pe lucrătorĭ să lucreze ziua întreagă.

D. **Glaserman**, zugrav de firme, a ţinut atelierul deschis ziua întreagă şi a silit pe lucrătorĭ să lucreze.

Alexandru Popescu frizer din strada Cîmpineanu 13,

Iancu Veifeld frizer strada Bărăţieĭ 12 şi **C. Constantinescu** bărbier din strada Belvedere, aŭ nesocotit legea lucrînd ziua întreagă.

D.**Mihalache Dumitrescu** comerciant din strada Ţăranilor No. 38, nu respectă nicĭ o Duminică saŭ sărbătoare.

Maĭ punem in vedere d-luĭ prefect de poliţie că toate aceste călcărĭ de lege aŭ fost făcute sub ochiĭ gardiştilor şi a ofiţerilor de gardiştĭ, fără ca aceştia să încheie cuvenitele procese verbale.

Petru d. Prefect de poliţie

La poliţia capitaleĭ se află un inspector anume Păunescu, model de barbarie şi imoralitate.

Alaltă-erĭ numitul inspector se urcă în trăsura de piaţă No. 729 proprietatea d-luĭ Ion Dădărlad din str. Ferestreuluĭ No. 133 şi după ce se preumblă cîtă-va vreme, cere birjaruluĭ să-ĭ arate fotografia pe care fie-care birjar o poartă cu sine.

— N'o am la mine iĭ răspunde birjarul, dar v'o pot aduce orĭ cînd. Şi apoĭ d-voastre nu mă cunoaşteţĭ, par'că, de atîţia anĭ de cînd sînt eŭ birjar?..

Păunescu, care se afla într'o complectă stare de beţie, după cite-va crucĭ şi D-zeĭ, duce pe birjar la poliţie şi aicĭ iĭ arde două palme spunindu-ĭ tot felul de vorbe necuviincioase.

Sermanul om a venit la redacţia noastră şi cu lacrimĭ in ochĭ ne a spus:

— D-lor sînt om de peste 60 de anĭ, dar n'am auzit în viaţa mea ce mia spus d. Inspector.

Atragem atenţia d-luĭ Caton Leca asupra acestuĭ model de inspector şi-ĭ facem în acelaş timp o mică întrebare.

— Cînd vor înceta barbariile la poliţia Capitaleĭ.

Ierĭ d. I. Brătianu, ministrul lucrărilor publice a plecat să inspecteze liniile stricate de inundaţiĭ. D-sa se va întoarce Lunĭ din inspecţie. D-sa e însoţit de d. Saligny, directorul general a C. F. R.

Pentru d. ministru de interne

Locuitoriĭ Ioan Gh. D. Constantinescu, Radu Ioniţă şi Dumitru Ionescu din com. Siviu plasa Hîrşova. jud. Constanţa ni se plîng in contra sub-prefectuluĭ aceste̮ĭ plăşĭ d. Atanasie Petrescu, care, pe lingă că ar fi avind, pe conştiinţă nişte furturĭ de, caĭ s'ar maĭ fi purtind ca un paşa, insultind pe oamenĭ, batîndu-şĭ joc de fete şi dind afară pe aceĭ funcţionarĭ de la primărie carĭ aŭ de gînd să-ĭ dea faptele pe faţă.

De altmintrelea s'a înaintat ministeruluĭ de interne o plîngere a numiţilor locuitorĭ în carĭ sînt enumărate toate faptele nedemne ale sub prefectuluĭ plăşeĭ Hîrşova.

Noĭ punînd aceasta la cunoştinţa d-luĭ Ministru de interne, cerem o anchetă.

Ministrul de Interne a trimes 3000 fr. prefectuluĭ de Dorohiŭ, pentru ceĭ ce aŭ fost inundaţĭ în acest judeţ

ŞCOLARE

Ministerul instrucţiuneĭ publice a dispus ca, de la 1 Septembre a. c., să se înfiinţeze o secţie de architectură pe lingă şcoala de bele-arte din Bucureştĭ.

* * *

Absolventele externatuluĭ secundar No. 1 de fete din Bucureştĭ şi externatuluĭ de fete din Iaşĭ, carĭ aŭ terminat cursurile în timpul cînd aceste externate aveaŭ secţiunĭ normale şi n'aŭ dobîndit pînă acum diploma de capacitate, vor depune examenul general: cele d'întăiŭ la asilul «Elena Doamna», secţia normală, iar cele-l'alte la şcoala normala de institutoare din Iaşĭ.

Cererile de înscriere vor fi adresate direcţiunilor respective.

* * *

Eleviĭ pregătiţĭ in particular, spre a depune examen de cursul secundar la una din şcolile Statuluĭ, se vor prezinta, la şcolile la carĭ vor fi repartizaţĭ, în ziua de 30 Maiŭ, curent, pentru a lua cunoştinţă de programa examenuluĭ.

Examinarea lor va începe a doua zi 31 Maiŭ.

Astă-seară consiliul comunal al Capitaleĭ ţine a doua şedinţă.

Edilii se vor ocupa cu măsurile de luat pentru apărarea Bucureştilor de inundaţiĭ, pentru asanarea părţilor băltoase şi pentru higiena Capitaleĭ.

PROCESUL ZAPA

Erĭ a venit inaintea curţeĭ de Casaţie, secţia I, recursul guvernuluĭ romîn şi grec in contra hotărîreĭ curţeĭ de Apel din Bucureştĭ, în procesul moştenireĭ luĭ Vanghelie Zapa.

Se ştie că curtea de Apel a pus pe moştenitoriĭ luĭ Zapa in posesiunea aceste̮ĭ moştenirĭ, care se ridică la suma de 10 milioane.

* * *

Curtea era prezidată de d. N. Predescu consilier.

Guvernul grec era reprezentat prin d-niĭ G. Panu, C. Boerescu, M. Kornea şi Barbu Gănescu; guvernul romîn prin d-niĭ Antonescu şi Filiti.

Moştenitoriĭ, carĭ nu sînt maĭ puţinĭ de 22, eraŭ asistaţĭ de d-niĭ V. Lascar, P. Grădişteanu, B. Missir, I. Lahovari, G. Triandafil, C. Disescu şi V. Brătianu.

* * *

Reprezentanţiĭ guvernuluĭ grec aŭ ridicat incidentul de procedură că defunctul avocat Gr. Păucescu reprezenta un număr de moştenitorĭ, carĭ se prezintă acum fără a-şĭ stabili identitatea; eĭ trebue citaţĭ personal.

Cu toată opunerea advocaţilor moştenitorilor, Curtea a admis cererea guvernuluĭ grec, amînînd procesul. Data judecăreĭ va fi fixată maĭ tîrziŭ.

Din Ploeştĭ ni se scrie că tutungiul Costică D. Mateescu din strada Franceză ţine prăvălia deschisă în fie-care Duminică şi sărbătoare, iar poliţia se face că nu vede.

De asemenĭ ni se scrie din Iaşĭ că lucrătoriĭ tipografieĭ «Evenimentul» aŭ fost siliţĭ să lucreze Duminecă 18 Maiŭ.

Regretabil!!

Ceaiul care era să se dea zilele trecute la d. Spiru Haret, ministrul instrucţieĭ, şi care s'a amînat din pricina boaleĭ prinţuluĭ Ferdinand, va avea loc astă seară.

Maĭ multe persoane carĭ fac parte din învăţămîntul primar, secundar şi superior sînt invitate.

Se va discuta maĭ ales despre uşurarea programelor şi despre scoaterea uneĭ reviste populare ieftine, care va fi răspîndită in zecĭ de miĭ de exemplare pe la sate.

Comitetul central al Ligeĭ culturale a hotărît să dea în judecată pe casieriĭ secţiunilor Ligeĭ din Tulcea, Turnu-Severin şi Tîrgovişte, carĭ, cu toate somaţiunile ce li s'aŭ făcut, nu vor să dea socoteală de baniĭ încasaţĭ pentru această instituţiune.

Aseară d. dr. Gr. Marinescu a ţinut la institutul de bacteorologie o conferinţă în franţuzeşte: *Sur le tabès dorsualis* (Ataxia locomotrice).

A azistat şi d. profesor dr. Leyden.

Statistice

De la 4 pînă la 10 Maiŭ s'aŭ născut în capitalele de judeţe 564 indivizĭ şi aŭ murit 470. In acest timp nicĭ un caz de moarte n'a fost în T.-Măgurele şi Vasluiŭ.

80 de inşĭ aŭ murit de tuberculoză, 56 de pneumonie.

* * *

De la 1 Ianuarie pînă la 30 Aprilie a. c., veniturile C. F. R. s'aŭ urcat la suma de 12,256,474 leĭ, cu 156,626 leĭ maĭ mult de cît în lunile corespondente ale anuluĭ trecut.

Numaĭ în luna Aprilie s'aŭ incasat 3,520,654 leĭ, adică cu 137,259 leĭ maĭ mult de cît în Aprilie 1896. Din această sumă 1,547,084 leĭ s'aŭ incasat de la călătorĭ 19,405 de la bagaje, 102,719 de la mărfurĭ de mare iuţeală şi 1,851,446 leĭ de la mărfurĭ de mică iuţeală.

Examenul căpitanilor aspiranţĭ la gradul de maior se va ţine, numaĭ pentru anul curent, la epoca fixată prin regulamentul din 1894.

In aniĭ următorĭ, cu începere de la 1898, acest examen va începe la 1 Aprilie al fie-căruĭ an.

Fortificaţiunile cetăţeĭ Bucureştĭ aŭ trecut sub controlul şi comanda corpuluĭ 2 de armată, iar fortificaţiunile regiuneĭ întărite Focşani-Nămoloasa-Galaţĭ aŭ trecut sub controlul şi comanda comandantuluĭ corpuluĭ 3 de armată.

Pentru continuarea lucrărilor de triangulare pe frontiera dintre Romînia şi Ungaria s'a acordat un credit extra-ordinar de 20.000 leĭ.

Săptămîna viitoare regele va începe inspecţia trupelor Capitaleĭ şi a trupelor de infanterie concentrate pe platoul Cotrocenĭ.

UNIVERSITARE

D. C. Rădulescu-Motru a fost numit conferenţiar de filosofie pe lingă facultatea de litere din Bucureştĭ.

Ministrul Instrucţiuneĭ a anulat concursul făcut la Iaşĭ pentru obţinerea catedreĭ de patologie de la facultatea de medicină din Bucureştĭ.

FOIŢA ZIARUFUI «LUMEA NOUA»

24

CUIBUL CRIMEI

— Eŭ, Lecoq, iţĭ daŭ cuvîntul de onoare că se va afla trupul d-şoareĭ Laurence.

— Da, nu-ĭ aşa?, făcu primarul, agaţîndu-se de această nădejde.

Poliţiea poate orĭ-ce vrea! Mulţumesc, d-le; îmĭ pare răŭ că te-am judecat aspru, iartă-mă. Vom găsi-o, dacă trebue banĭ, am milioane, vom scotoci toată Franţiea...

Şovăi şi căzu zdrobit pe canapea.

— Să nu maĭ stea mult aci, şopti d-rul Gendron la urechia tateĭ Plantat, trebue să se culce, frigurĭ cerebrale, după asemenea turburărĭ, nu m'ar mira.

Judele de pace, se apropie de d-na Courtois, care stătea prăpădită pe canapea. Părea a nu fi auzit nimica.

— Doamnă, iĭ zise el, doamnă!...

Tresări şi se sculă zăpăcită...

— Greşeala mea e, o mumă trebue să cetească în inema fiiceĭ sale ca 'ntr'o carte. N'am putut ghici taina Laurenceĭ, am fost mumă rea.

Doctorul însă:

— Doamnă, făcu el poruncitor, faceţĭ pe d-l primar să se culce pe dată. E în primejdie, iĭ trebue neapărat somn. Voiŭ scrie o reţetă...

— D-zeule, d-zeule! strigă bieata femee, frîngîndu-şĭ miĭnile.

Dar teama de altă nenorocire o făcu să-şi capete cumpătul şi să cheme pe servitorĭ să-ĭ ajute să culce pe d-l Courtois.

Se urcă şi ea în urma lor în catul de sus. Jos rămaseră Lecoq, dr. Gendron şi Plantat, iar lîngă uşă Robelot.

— Bieata Laurence, şopti bătrînul jude de pace, nenorocita fată!

— Mi se pare că maĭ de plîns e ta'so zise Lecoq. La vîrsta luĭ, asemenea lovitură e în stare să-l omoare. Orĭ-cum vieaţa luĭ e sfărimată,

— Eŭ, zise judele de pace, am simţit di'nnainte nenorocirea. Ştieam că Laurence iubea pe Trémorel, dar din nefericire, am aflat prea tîrziŭ.

— Si n'aĭ încercat...

— Ce? In asemenea împrejurărĭ delicate, cînd cinstea uneĭ familiĭ atîrnă de-o vorbă, trebue cea maĭ mare băgare de seamă. Ce era să fac? Să daŭ de ştire luĭ Courtois? Nu, fireşte. Nu m'ar fi crezut. Sînt oamenĭ carĭ cred numaĭ cînd faptele nemiloase le deschid ochiĭ.

— Se putea stărui pe lîngă Trémorel.

— Contele ar fi tăgăduit. M'ar fi întrebat ce aveam să caut în daraverile luĭ. M'aşĭ fi certat cu Courtoĭs, iată tot.

— Dar fata?

Tata Plantat oftă din greŭ.

— Intr'o zi am cercat. Cu toată delicateţa am voit să-ĭ arăt spre ce prăpastie merge.

— Şi ce-a răspuns?

— Nimic. A rîs, a glumit. Dar apoĭ n'am putut să mă maĭ aflu un sfert de ceas cu ea. Şi înnainte de această nesocotinţă eram bun prieten cu dînsa. In fie-care zi venea de-mĭ despoia sera de cele maĭ rarĭ petuniĭ, din carĭ n'aşĭ fi dat una nicĭ papeĭ. Mă făcuse floristul săŭ..

Mutra luĭ Plantat era atît de înduioşată în cît Lecoq, care îl privea nu-şĭ putu stăpîni o schimă.

Judecătorul de pace era să urmeze, cînd se înturnă să vază ce-ĭ în antreŭ pentru întîea-şĭ dată zări pe Robelot.

Pe faţă i se întipări nemulţumirea.

— D-ta eraĭ acolea! întrebă Plantat. Robelot, zîmbi.

— Da, d-le judecător de pace, sluga d-tale.

— Adică ne ascultaĭ!

— O! nu, d-le judecător, aştept pe d-na Courtois, dacă nu are să-mĭ poruncească oare-ce. O gîndire grabnică trecu prin creerul luĭ Plantat, expresia ochiuluĭ se schimbă; făcu un semn luĭ Lecoq par'că ar fi vrut să-ĭ spue să fie cu luare aminte, şi îndreptîndu-se către Robelot:

— Robelot, vin maĭ aproape.

Acesta era un om scurt, părea slab, dar cu o putere herculieană. Părul tăiat scurt, se vedea fruntea mare şi desteaptă. Ochiĭ îĭ eraŭ aprinşĭ de pofte, şi cînd îl observaĭ fără să te vadă, aveă o îndrăzneală cinică. Un zîmbet viclean avea mereŭ pe buzele-ĭ subţirĭ, n'avea fir de mustaţă orĭ de barbă.

De departe, cum era subţieatic şi fără barbă, semăna cu şolticiĭ din Paris, carĭ sînt esenţa corupţieĭ, a cărora minte e maĭ mînjită de cît şuvoaele de apă murdară unde caută pitaciĭ pierduţĭ pe stradă.

La chemarea judecătoruluĭ de pace, înnaintă cîţĭ-va paşĭ zîmbind.

— D. judecător de pace are din fericire nevoe de mine.

— Nu de loc, jupîne Robelot. Numaĭ voiŭ să te felicit c'aĭ nemerit tocmaĭ la vreme ca să eĭ sînge d-luĭ Courtois. Lanţeta d-tale poate i-a scăpat vieaţa.

— Se prea poate, răspunse el.

— D. Courtois se darni cîţĭ va plăti bine serviciul.

— O! nu-ĭ cer nimic. Slavă d-lnĭ n'am nevoe de nimic, să mi se plătească numaĭ dreptul şi sînt mulţămit.

— Da, mi s'a spus, iţĭ merg bine trebile, trebue să fiĭ mulţămit.

Vorba d-luĭ Plantat era prietenească aproape părintească. Se interesa foarte mult de Robelot.

— Mulţămit, răspunse acesta, dar nu atît cît crede d. judecător de pace. Viaţa e foarte scumpă pentru oameniĭ săracĭ pe urmă nu ţi se plătesc datoriile.

— Dar, d-ta aĭ cumpărat livada Morin.

— Da d-le.

— E bună livadă, numaĭ cam umedă. Din fericire însă aĭ piatră în bucăţile de pămînt pe carĭ ţi le-a vîndut văduva Frapesle-

Nicĭ odată Robelot nu-l văzuse pe judecătorul de pace atît de vorbăreţ.

— Treĭ bucăţĭ de pămînt foarte rele

— Nu atît de rele pe cît le spuĭ. Pe urmă n'aĭ cumpărat şi ceva la licitaţiea minerilor Peyron?

— O aşchie de nimic.

Drept, daŕ plătită pe şin. Vezĭ bine că meşteşugul de doctor fără diplomă nu-ĭ atît de răŭ.

Fiind urmărit de maĭ multe orĭ pentru exerciţiul nelegal al medicineĭ, Robelot, crezu de cuviinţă să protesteze.

— Dacă lecuesc pe oamenĭ, nu le cer banĭ.

— Vrea să zică, urmă Plantat negoţul cu erburĭ uscate te-a îmbogăţit?

Era văzut, că vorba se prefăcea în interogatoriŭ.

— Cîştig ceva cu erburile.

— Şi fiind-că eştĭ om econom cumperĭ pămînturĭ.

Maĭ sînt vitele care-mĭ aduc ce-va. Vin cale de treĭ poşte de mă caută. Lecuesc caiĭ, vacile, oile.

Va urma

INTÎMPLĂRĬ

DIN CAPITALA

Mort subit.—D. Ioșça Feer din str. Ștefan cel Mare No. 50, dorea de mult să pescuiască cu undița și vecĭnic se plingea că n'are cind să meargă la lacul Floreasca unde auzise că este peste bun și frumos.

In sfirșit erĭ s'a dus.

Dar cum s'a dus nu s'a maĭ întors, căcĭ a încetat subit din viață pe cîmpul Floreasca.

Furat de 16.000 leĭ. — Neculae Roșcolet, comerciant de cașcaval din comuna Ialomița, jud. Ialomița, se pregătea să meargă acasă.

Era vesel d. Roșcolet, căcĭ realizase de pe urma negoțuluĭ respectabila sumă de 16.000 leĭ.

Ia o trăsură se duce la gara de Nord, scoate bilet și cind să se urce în vagon îșĭ pipăe buzunarul. Baniĭ nicăirĭ !...

S'a avizat îndată poliția.

DIN TARA

Asfixiat într'un puț.—Neculae Pătrașcu se tocmise să lucreze la un puț din schela din comuna Băicoiu, plasa Filipeștĭ, jud. Prahova.

Omul s'a scoborit în puț, dar n'a maĭ văzut lumina zileĭ, căcĭ a fost scos mort asfixiat...

POȘTA REDACȚIEI

Dick.—Tot nu te-aĭ desmeticit ? Se vede că barca e tot sub apă. Bine-voeşte a scrie,... inundatule !

Bele Kauf.—Trimiteți adresa exactă administrației, ca să vă expedieze ziarul și... să vă vedem la lucru...

Corespondent. — Cîmpu-Lung. Vă rugăm comunicați-ne adresa exact, ca să vă trimitem ziarul.

Ceĭ-l'alțĭ.—Faceți acelaşi lucru.

ULTIME INFORMATIUNI

Prăbuşirea munteluĭ Cozla

Muntele Cozla.—Avalanșa intăia.—Noua avalanșă.—40 case distruse.—Panica. Vina Primărieĭ ?—Pagubele.—Alt dezastru amenință. Ajutoare.

Dăm aci interesanta descriere a corespondentuluĭ nostru din Piatra-Neamț asupra prăbuşireĭ munteluĭ Cozla.

* * *

Muntele Cozla care mărginește orașul Piatra spre N. E. de o înălțime de aproape 150 metri de-asupra niveluluĭ comun (nu al măreĭ) e format în mare parte de straturĭ de formațiune diluviană, un lös compus din prundiș mare, legat prin pămînt galben foarte nisipos. In partea de Sud și de Nord a munteluĭ se văd pînă la suprafață rocĭ de formațiune nouă probabil terțiare. In aceste părțĭ Cozla este maĭ bine zidită și n'a amenințat nicĭ o dată străzile lăturalnice cu vre-o năruitură ; *pe cînd mijlocul coasteĭ acestuĭ munte, fiind format din straturĭ permeabile, a amenințat acum 30-40 de anĭ o mahala întreagă cu o mare dizlocare. Această avalanșă de pămînt croită să cadă, s'a oprit așa că n'a produs nicĭ un accident.*

Noua avalanșă

Insă în timpul acestor ploĭ, carĭ, pe la noĭ aŭ căzut cu nemiluita zi și noapte, **aŭ făcut ca să pregătească o nouă avalanșă de pămînt,** ceva maĭ la Nord de ceea de mult croită, *și în noaptea de 21 spre 22 Maiŭ pe la ora 1, s'a pornit de sus, aproape de coama munteluĭ, o parte colosală din pămîntul munteluĭ, în volum de 600 saŭ 700 de miĭ de metri cubĭ și, încet încet, a alunecat la vale, căcĭ acolo valea munteluĭ nu e așa de abruptă ca maĭ la Nord și la Sud.*

40 case distruse

Avalanșa a distrus o mahala întreagă ce se află de alungul coasteĭ, dărămînd la 35-40 de case, omorînd animale marĭ și micĭ. *Oameniĭ, fiind surprinșĭ de trosniturile gardurilor și de glasul vitelor ce mugeaŭ de durere sub năruiturĭ, s'aŭ sculat, aŭ eșit din casă cu ce era pe dînșiĭ și aŭ fugit încotro aŭ putut.*

Panica

Această avalanșă, după ce a distrus o mahala întreagă, maĭ amenință și o alta, paralelă cu cea care se află sub nărăitură, așa că a distrus gardurile și grădinile, ajungind pînă în coasta caselor. Locuitoriĭ acesteĭ strade aŭ ridicat tot ce aveaŭ prin case și în puterea nopțeĭ aŭ cărăbănit lucrurile pe unde aŭ putut, în alte strade, de teamă ca avalanșa să nu avanseze.

Vina Primărieĭ ?

Uniĭ atribue, drept orĭ-ce explicație, că primăria e de vină că n'a făcut plantațiĭ pe deal și că din cauza uneĭ cariere de unde se scotea piatră pentru lucrările publice, s'a întîmplat această năruire. Această versiune circulă printre ceĭ maĭ mulțĭ, și e greșită, de oare-ce orĭ-cîte plantațiunĭ s'ar fi făcut, ele nu puteaŭ de cît să susție un strat prea subțire, iar nu un strat în înălțime de 70—80 de metri. Și cariera orĭ-cît de mare ar fi fost, să presupunem de 1000 de metri cubĭ și tot n'ar fi putut decide soarta munteluĭ, căcĭ clina văeĭ e destul de întinsă. Toată cauza este pămîntul permeabil al munteluĭ și ploile, carĭ nu maĭ staŭ zi și noapte : așa că, la un timp, cimentul care lega această formațiune deluviană, neputînd rezista, a cedat greutățeĭ straturilor de sus, și a dat naștere uneĭ avalanșe de pămînt, în toată regula.

Pagubele

Pagubele acestuĭ dezastru nu pot fi evaluate la o sumă atît de mare, căcĭ sărăcimea care locuia această mahala, avea case vechĭ de lemn; însă nenorocirea e mare, căcĭ toțĭ aceștĭ oamenĭ aŭ rămas pe drumurĭ, iar proprietățile soluluĭ lor aŭ devenit locurĭ improprii de locuit. Pe unde era mahalaua aceea, acum e un deal în toată regula !...

Alt dezastru amenință !

Dezastrul pare a nu se mărgini aici, căcĭ de sus se pregătește o nouă năruire, care a avansat vre-o 30 de metri în jos și se așteaptă ca din moment în moment să se împrăștie. Insa această a doua năruire pare în volum mult maĭ mare ca cea dintîiŭ, **așa că a doua stradă, poate pe o întindere și maĭ mare de cît prevăd eu, să fie distrusă în curînd.**

Ajutoare

Ar trebui să se constitue un comitet în Piatra, care, prin diferite mijloace, să vie în ajutorul celor rămașĭ pe drumurĭ. De asemenea ar trebui, ca primăria locală să dăruiască locurĭ de case acestor nenorocițĭ, pe alte străzĭ, pe unde primăria are proprietățile sale.

Corespondent.

Articolul nostru de reportagiŭ relativ la darul regal de treĭ milioane a stîrnit erĭ în public emoțiunea pe care, de alt-fel am prevăzut'o.

Toată lumea comenta amănuntele date de noĭ și de carĭ ziarele «bine informate» nicĭ habar n'aveaŭ.

Sperăm că în curînd să putem complecta interesantele noastre relațiunĭ din numărul de erĭ.

Starea prințuluĭ Ferdinand

Iată buletinul medical de azĭ :

«De erĭ dimineață pînă azĭ, ameliorațiunea stăreĭ generale continuă încet, dar satisfăcător».

Dr. Leyden, Dr. Cantacuzino, Dr. Buicliu, Dr. Kremnitz.

* * *

Viitorul buletin se va da mîine la orele 9 dimineața.

Schimbărĭ de prefecțĭ

Se zice că zilele aceste se vor face maĭ multe schimbărĭ de prefecțĭ.

D. Chintescu, prefectul jud. Constanța, va înlocui la Mehedințĭ pe d. Ghelemegeanu, d. Paul Stătescu, inspector administrativ, va înlocui pe d. Gr. Giani, la prefectura de Ilfov, d. colonel Casimir va fi numit prefect la Roman, d. C. Skina, deputat va fi numit prefect la Constanța, iar d. I. Nenițescu la Tulcea.

Erĭ regele a lucrat cu d-niĭ Sturdza și Ferichide.

D. Ferechide a prezentat regeluĭ un raport amănunțit cu privire la pagubele pricinuite de inundațiĭ în toată țara.

Aceste pagube sînt considerabile.

D. general Pilat, comandantul corpuluĭ III de armată, pe cînd mergea cu trăsura de la Tecuciŭ la Iveștĭ, cind a ajuns la un pod, de odată acesta se dărîmă, iar caiĭ și căruța căzură în apă.

Vizitiul și caiĭ s'aŭ innecat. D. general Pilat a scăpat ca prin minune.

Erĭ, între orele 4—5 jumătate p. m. un consiliu de miniștri s'a ținut la ministerul de Interne, sub presidenția d-luĭ Dem. Sturdza.

S'a discutat despre măsurile de luat pentru ajutorarea celor inundațĭ.

Contraveniențĭ la legea Repauzuluĭ

Următoarele persoane aŭ călcat legea repauzuluĭ lucrînd în ziua de 21 Maiŭ:

Comercianțiĭ : *Petrache Anastasiu, Petrache Ionescu* și *Gh. Ionescu* din Obor aŭ ținut deschis pînă la orele 3.

Bărbieriĭ *Leonida* str. Șerban-Vodă 26 care «fiind liberal nu se teme de nimenĭ» *Spirea Ionescu,* Șerban-Vodă 15.

Croitoriĭ *Herman Haimaic* str. Trinitățeĭ 43 și *Betie Victor* Apolodor 22.

De asemenĭ a maĭ călcat legea d. *Iosef Binder* legător de cărțĭ strada Academieĭ No. 16.

Dr. Leyden a vizitat spitalul militar, spitalul Colțea și alte instituțiunĭ.

Maĭ mulțĭ bolnavĭ din elita socială l'aŭ chemat în consult.

* * *

Azĭ eminentul dr. berlinez însoțit de d. Dim. Sturdza a vizitat Muzeul și Universitatea între orele 10 și 11.

D-sa s'a declarat foarte satisfăcut de progresele culturale ale țăreĭ noastre.

Interniĭ Farmaciștĭ

E un scandal cu chipul cum înțelege Eforia spitalelor civile să procedeze în chestia internilor farmaciștĭ.

Am vorbit la vreme în ziarul nostru cum locurile pentru internĭ în loc să fie puse la concurs, sînt date unor protejațĭ, carĭ adesea nu sînt de loc pregătițĭ.

* * *

In urma zgomotuluĭ făcut și a nedreptăților arătate de noĭ, domniĭ din fruntea Eforieĭ s'aŭ înduplecat să pună la concurs locurile pentru internĭ.

Concursul a fost fixat pentru ziua de 23 Maiŭ.

In vederea acestuĭ concurs candidațiĭ studențĭ în farmacie, și-aŭ lăsat examenele, numaĭ pentru a fi bine preparațĭ pe ziua fixată.

* * *

Ce se întîmplă însă ?

Cînd candidațiĭ se prezentară, li se spuse că s'a găsit de cuviință să se amîne concursul.

Vă închipuițĭ situațiunea nenorociților candidațĭ.

Această amînare s'a întîmplat în urma intervențieĭ diferiților protectorĭ, pentru a maĭ tolera pe protejațiĭ lor pînă la toamnă.

* * *

Protestăm în contra acesteĭ procedărĭ nedrepte.

Cerem celor în drept să intervie pentru a proteja pe ceĭ nedreptățițĭ.

In com. Frasinul jud. Vasluĭ a căzut o ploaie torențială însoțită de grindină de mărimea unuĭ ou de vrabie.

10 hectare de semănăturĭ sînt cu totul distruse,

Nenorocirea de la Arsenal

Nenorocirea.—Starea victimeĭ.—Negligența comisieĭ de recepție. — Alte accidente.—Negligența criminală.—Răspundere.

Erĭ la Arsenalul armateĭ — locul de predilecție al tuturor accidentelor — s'a întîmplat o grozavă nenorocire care de astă dată cel puțin e opera ghiftuiților carĭ se mărginesc a incasa lefurĭ grase și a nu face nicĭ o treabă.

In magazinul *polizoazelor* (tocilelor) una dintre polizoare pe cînd funcționa s'a sfărîmat în bucățĭ și una din acele bucățĭ a lovit atît de groaznic pe lucrătoaul Iohan Lehr *în cît i-a rupt falca de jos și cu o parte din craniŭ.*

* * *

Nenorocitul lucrător de și transportat în grabă la spital, poate că nu se maĭ află în viață în momentul în care scriem aceste rîndurĭ. Oameniĭ carĭ aŭ văzut pe bietul lucrător în momentul cînd a fost lovit, ne spun că din cauza puteriĭ cu care a fost lovit,o parte din craniŭ s'a făcut țandărĭ.

Iohan Lehr era însurat, nu știm însă dacă avea și copiĭ.

* * *

Asupra priciniĭ nenorocireĭ de erĭ precum și asupra numeroaselor nenorocirĭ de de acelaș fel întîmplate la Arsenal, aflăm următoarele :

Anul trecut s'a făcut o comandă de polizoare in streinătate. Aceste polizoare aŭ fost aduse și puse în magazinul de recepție pentru a fi examinate de o comisie numită comisiea de reseptie și a fi primite dacă se vor găsi bune. Comisiea de recepție nu se știe din ce cauză n'a examinat de cît de formă aceste polizoare și ele aŭ și fost puse în lucru.

* * *

Imediat polizoarele, carĭ cînd funcționează se învîrtesc cu o iuțeală enormă, de 2—3000 de tururĭ pe minută, aŭ început rînd pe rînd a se sfărîma. Intr'un rînd o tocilă de aceste plesnind, a zdrobit o grindă, a spart tavanul magazinuluĭ și a căzut în curte la o distanță de vre-o 10 m.

Din fericire nu s'a întîmplat pînă acuma nicĭ un accident de persoane.

* * *

Direcția Arsenaluluĭ văzînd că polizoarele sînt formate din materie proastă și că prin urmare se sparg imediat ce încep a funcționa, a ordonat să nu se maĭ întrebuințeze de acum înainte și a comandat altele.

Dar această din urmă comandă terminîndu-se, în loc să se aducă un alt transport, s'a scos din magazie polizoarele vechĭ, carĭ se constatase că nu puteaŭ funcționa, și aŭ început a fi întrebuințate.

Victima acesteĭ criminale negligențe a fost sermanul muncitor Iohan Lehr, care lasă în urma sa o soție și poate o întreagă familie peritoare de foame !

* * *

Asupra acestuĭ accident și asupra cauzelor luĭ atragem atenția d-luĭ Ministru de războiŭ. **Să se faca o serioasa anchetă care să cerceteze cele denunțate de noĭ și să se pedepsească vinovațiĭ orĭ cît de sus pușĭ ar fi eĭ. Iar statul să aibă în grija sa familia nenorocituluĭ lucrător, care de azĭ înainte nu va maĭ nădăjdui în sprijinul luĭ..**

Ars.

Marele agitator și scriitor socialist sîrb Vasa Pelaghicĭ a fost condamnat la 14 Maiŭ de tribunalele din Belgrad la 3 anĭ și o lună închisoare pentru c'a dat publicitățeĭ apărarea sa făcută cu ocazia procesuluĭ ce i se atentase pentru o broșură socotită ca revoluționară, pentru care maĭ fusese condamnat la doĭ anĭ inchisoare.

Muncitoriĭ sîrbĭ aŭ deschis subscripțiĭ publice pentru a i se tipări scrierile sale și a'ĭ plăti amenda la care a fost condamnat pe lîngă închisoare.

INUNDAȚIILE

In Capitală, în afară de Teĭ, Grozăveștĭ, Gramont și șoselele mărginașe, o mulțime de alte străzĭ sînt încă sub apă.

Strada Tudose State e complect plină cu apă. Azĭ dimineață prefectul poliției și inspectorul Popovicĭ aŭ vizitat localitățile inundate.

In gropile Hartanoaeĭ din calea Călărașilor casele aŭ fost cu totul inundate.

Tot avutul oamenilor era amenințat, dacă nu săreaŭ oameniĭ de prin prejur în ajutor.

* * *

In țară aceeașĭ situație ca și ierĭ.

Siretul și Bîrladul aŭ debordat din noŭ, nundînd semănăturile.

* * *

Corespondentul nostru din T.-Frumos ne scrie :

Iazul Paharniculuĭ s'a rupt în urma ploilor ce cad necontenit. Apele Bahluiuluĭ și Bahluețuluĭ s'aŭ revărsat pe cîmpiĭ; la T.-Frumos și Podul Iloaeĭ apa din iazurĭ a pătruns prin casele oamenilor.

* * *

Ni se scrie din Oltenița :

Apa a înconjurat cu totul tîrgul.

Digul care apără orașul e amenințat.

Apa a înnecat abatorul. E pericol să nu inu deze tot orașul.

* * *

Din toate părțile țăreĭ ne vin veștile cele maĭ triste. Semănăturile aŭ fost complect inundate și înnămolite. Prin unele locurĭ nu maĭ e nicĭ o speranță de îndreptare. In județul Dorohoiŭ dezolarea e îngrozitoare.

Prutul, Siretul, Ialomita, Argeșul, cu afluentiĭ lor, încă nu s'aŭ retras.

Pagubele sînt colosale.

Ni se trimite spre publicare următoarea adresă care s'a trimis tuturor membrilor comitetuluĭ pentru organisarea tipografieĭ «Lumea Nouă».

PRIETENE,

In a doua a sa ședință, de la 11 Maiŭ, 1897, noul consiliŭ general al partiduluĭ social-democrat al muncitorilor din Romînia, a hotărit convocarea comitetului pentru organizarea Tipografieĭ „Lumea Nouă" spre a se putea lucra maĭ departe la realizarea acestuĭ scop precum și lansarea a încă 10 liste de subscripție pe lîngă cele deja lansate, și la alte mijloace ce se vor găsi folositoare.

Vă rugăm decĭ, prietene, conform acesteĭ hotărîrĭ ca să luațĭ negreșit parte la întrunirea acestuĭ comitet, care se va face în redacția „Lumeĭ Nouă" Lunĭ la 26 Maiŭ 1897 ora 8 jum. seara.

Nădăjduind că vețĭ respunde la convocarea noastră în ziua și la ora indicată vă rugăm să primițĭ salutările noastre social-democrate.

In ședința de astă seară va vorbi la Clubul Muncitorilor din capitală prietenul *Ficșinescu* despre *„Cum trebue de făcut propaganda".*

Muncitoriĭ să vie în număr cît maĭ mare.

Podul de peste Dunăre !

Ni se spune că în urma ploilor din urmă, podul de peste Dunăre, care a costat atîtea milioane, e într'o stare foarte îngrijitoare. Și nu sînt de cît doĭ anĭ de cînd a fost făcut !

Pînă cînd vom putea da știrĭ maĭ pozitive în această privință, ar fi bine dacă d. Saligny saŭ d. Ionel Brătianu ne-ar da un comunicat, prin ziarele oficioase saŭ prin *Monitorul Oficial.*

Dacă faptul ar fi adevărat, o anchetă imediată se impune.

NUMIRI

Locot. Teodor, a fost numit pe ziua de azĭ comandant al jandarmerieĭ din Botesanĭ, în locul Locot. Lambrino, transferat în Vasluĭ.

D. N. Hristescu e numit polițaiŭ al găreĭ Piatra, d. St.Predescu, polițaiŭ al găreĭ Ostrov și I. G. Cristescu comisar la gara Brăila.

ULTIME TELEGRAME

Atena 23 Maiŭ.—S'a slujit un parastas la catedrala catolică pentru voluntariĭ căzuțĭ în războiŭ. Aŭ luat parte miniștriĭ, corpul diplomatic, studențĭ, garibaldenĭ.

* * *

Larissa 23 Maiŭ.—Pretenția Turcieĭ e să se ridice blocul de pe golful Volo și Salonic. Aŭ nevoe de asta pentru că armata turcească să poată fi aprovizionată. Delegațiĭ grecĭ aŭ primit, dar cer drept de a vizita corăbiile ca să nu poată aduce material de războiŭ.

* * *

Paris 23 Maiŭ.—Felix Faure va fi la Petersburg la 25 Iulie (st. n.) va fi însoțit de Hannotaux, generalul Boisdeffre, amiralul Gervais, generalul Hagron. Vasul de războiŭ nu va trece prin canalul de la Kiel, ci prin Skagerak. Marea recepțiune la Peterhof.

* * *

Berlin 23 Maiŭ.—Juriul a achitat pe Tausch, dar a găsit vinovat pe Luetzow. Curtea l'a osîndit la 2 lunĭ de închisoare peste cele ce face.

* * *

Roma 23 Maiŭ.—Camera aprobă budgetul. Veniturile întrec cheltuelile. Luzatti urmează pe calea economiilor. In Africa vor sta pe loc în ținutul Masuak.

ACT DE MULȚUMIRE

Mă simt dator a aduce mulțumirile mele publice d-lor doctorĭ Rappaport și Mărculescu, pentru că'mĭ aŭ scăpat copilul, suferind de broncho-pneumonie foarte gravă. Țin să'ĭ recomand publiculuĭ suferind.

Haladne
Atelier de confecțiunĭ și rochĭ

De închiriat

cu preț foarte moderat treĭ camere mobilate în Strada Neptun No. 2. Se pot închiria în total saŭ cîte una aparte. Doritoriĭ se vor adresa **D-neĭ Vimer,** în aceeași curte

LEOPOLD STERN

—EDITOR—

BUCURESCI Strada Regala 5 BUCURESCI

CEL MAI VECHIU MAGAZIN DE

Piane și Instrumente Muzicale

Asortiment de: **Kallistóne, Aristóne, Exelsior dulap, Phoeniz, Ariosa, Intona, Symphonióne, etc.**

Adevăratele **FISHARMONICI** din fabricile **Busson**, Paris.

— Atelier special pentru Incadramento —

Vinzarea pianelor in rate lunare

PREȚURĬ CIT SE POATE DE MODERATE

PRIMUL
STABILIMENT VELOCIPEDIC
24, Strada Academiei, 24

Școala de velocipedie

Atelier mecanic special pentru reparații
MAGAZIN DE VÎNZARE

Dr. T. Revicĭ

Vindecă printr'un procedeŭ special maladiile de femeĭ precum cele sifilitice într'un timp foarte scurt.

Blenoragia (sculamentul), vindecă radical în 8—9 zile.

Consultatiunĭ de la orele 1—3
No. 31.—Strada Carol,—No. 31
Intrarea prin strada Selari No. 17. (Colț).
Pentru săracĭ gratis

AVIS

Leĭ 457.000 *sînt de dat cu împrumut în loturĭ,* pe hipotecĭ, asupra case și moșiĭ. **2.034** de case, locurĭ virane, vile, văĭ, moșiĭ, sînt de vînzare, ocaziune cu înlesnire de plată.

A se adresa la **Vechea Agenție Universală, Strada Regală No. 9**
Vis-à-vis de Hotel Union, Bucurescĭ

MIHAI CERKHEZ

AVOCAT

No. 1 BRAILA, STRADA REGALA No. 1

Intrebuințarea Cremeĭ odalisque asigură frăgezimea obrazuluĭ și la preserva de arșița soareluĭ petele de roșeața și sbîrciturile.

De vînzare la principalele magasine de parfumerie.

Gratis ! **Gratis !**

MAGAZNUL LA TOATE SEZOANELE

CALEA VICTORIEI 27 alăturĭ de poliție, Bucurescĭ 27 CALEA VICTORIE

VINDE APROAPE GRATIS

— Zilnic sosesc marĭ cantitățĭ de încălțăminte cu prețurile următoare : —

Incălțăminte de Bărbațĭ

Ghete de vax	10.95
Mai superioare	11.95
Cu biseturi	13.95
De ghems fine	12.95
De schevreaux	13.95
Ghete de vax bocanci	12.95
Mai superioare	13.95
Higlif cu clape	14.95
Ghete bocanci de lac	12.95
„ Caloși cu lac	12.95
Highlif intreg de lac fason klape	15.95
De lac pentru d-nii ofițeri	15.95
— Ghete colorĭ —	
Bocanci fine diferite colori	12.95
„ mai superioare	13.95
„ de piele rusească	15.95
Pantofi de piele de ghems	9.95
„ „ „ mai superioare	10.95
„ „ „ de vax	11.95
„ diferite colori	10.95
„ „ „ mai superioare	11.95
„ de pele rusească	12.95

Incălțăminte de Dame

Ghete de ghems solide	8.95
„ mai superioare	9.95
„ de schevreaux solide și elegante	12.95
„ Higlif	13.95
„ Extra-fine	14.95
„ de schevreaux cu lac	12.95
„ extra-fine și elegante	13.95
„ diferite colori	10.95
„ Highlif	11.95
Pantofi de ghems pentru stradă	4.95
„ mai superiori	5.95
Pantofi de Schevreaux	7.95
„ diferite colori	5.95
„ mai superiori	6.95
„ High-lif	7.95
„ de piele rusească	8.95

— Ghete de copiĭ —

Ghete de copii incepînd de la	3.95
„ de fete începînd de la	5.95
„ de băiat incepînd de la	6.95

Acest magazin nu are nicĭ o sucursală, atît în provincie cît și în Capitală Singurul depozit este la MAGAZINUL LA TOATE SEZOANELE, București, calea Victorieĭ, 27 lîngă poliție.

BIBLIOTECA SOCIAL-DEMOCRATA

Titlu	Preț
I-iul Răspuns la Mesagiul Tronuluĭ de V. G. Morțun	—.10
al II-lea Respuns la Masagiul Tronuluĭ cuvîntare rostită de V. G. Morțun în ședința Camereĭ la 24 Noembre 1892	—.10
al III-lea respuns la Mesg. tron. cuvîntare rostită de V. G. Morțun în ședința Camereĭ la 9 Decembre 1893	—.10
al VI-lea Răspuns la Mesag. Tron. cuvîntare rostită de V. G. Morțun în ședința Camereĭ la 19 Decembre 1895	—.10
al V-lea răspuns la Mesag. Tron., cuvînjare rostită de V. G. Morțun în ședința camereĭ la 14 Decembre 1896	—.10
Ce este și ce vrea socialismul după Stern de Craioveanu	—.10
Statul viitor și social-democrația cuvîntare rostită in ședința camereĭ germane de A. Bebel la 9 Februarie 1893	—.10
Tactica Social-democrațieĭ de Friederich Engels, trad. de I. Nădejde	—.10
Tactica social democrată de un social-democrat	—.15
Carte de citire socialistă cu o prefață de C. Păcurariŭ	—20
Legea Minelor și Socialiștiĭ de de la Olt	—.10
Casa rurală, cuvîntare rostită de V. G. Morțun în ședința camereĭ de la 21 Februarie 1897	—.10
Evoluția proprietățeĭ, traducere din franțuzește de Vera)	—.10
Desbaterile congresuluĭ al II-lea al social-democrațieĭ romîne	—.5
Desbaterile congresuluĭ al III-lea al social-democrațieĭ Romîne	—.5
Desbaterile congresuluĭ al IV-lea al social-democrațieĭ Romîne	—.25
Repausul de Duminică cuvîntare rostită de V. G. Morțun in ședința camereĭ de la 11 Decembrie 1893	—.05
Chestiea Evreească cuvîntare rostită de V. G. Morțun în ședința camereĭ de la 8 Febr. 1893	—.10
Chestia socială, de Edmondo de Amicis, traducerea de Lelia Neustein	—.10
Economia politică partea I-ia de I. Nădejde	—5
Deputatul pălmuit, comedie localizată de V. G. Morțun	—.20
Pascal Fargeaŭ, dramă într'un act, tradusă de V. G. Morțun	—.20
Stefan Huducĭ, piesă într'un act de V. G. Morțun	—.50
Zulnica Hîncu, pesă în patru acte de V. G. Morțun	—.50
Socialism utopic și socialismul sciintific	—.25
Manifestul socialist (comunist) trad. de I. Nădejde	—.20
Programul electoral discursurĭ rostite în întrunirĭ publice de către Alex. G. Radovicĭ	—.5
Ideĭ Subversive cuvîntare rostită de V. G. Morțun în ședința camereĭ de la 8 Febr. 1894	—.5
Colecțiĭ complecte din ziarul Săptămînal *Muncitorul*	5.—
Revista socială, colecțiĭ cu 8 numere anul I și 5 numere anul II	5.—

Afară de aceste broșurĭ se maĭ află spre vinzare la administrațiea «LUMEI NOUĂ» următoarele tablourĭ:

Tablou	Preț
Tablourĭ Munca de 1 Maiŭ fin pe carton	—.10
Tablourĭ Azĭ și Miine pe carton fin	—.15
Tablourĭ colorate, Deputațiĭ germanĭ	1.50
Tablourĭ Ferdinand Lassale. Mare pe carton	—.50
Tablourĭ Carl Marx. Mare pe Carton	—.50
Tablour de 1 Maiŭ germane, colorate pe hîrtie velină	—.25
Albumul Lumeĭ Nouă ilustrata legat foarte elegant	5.—

La administrația *Lumei Nouă* se află de vinzare teza repaozuluĭ *dr. Stînca* **Mediul social ca factor patologic**, cu o prefață de *C. Dobrogeanu-Gherea* și o notiță biografică de *Sofia Nădejde*. Prețul *un leŭ*.

ELIAS BERNSTEIN

PRIMUL ATELIER DE STRUNGARIE

MARE DEPOSIT de bile de fildeș cu leĭ 110 garnitură complectă orĭ-ce număr asemenea și de cauciuc de Biliard pentru cluburĭ și cafenele. Table, Domino. Sahurĭ, Bile de popicărie și popice.

SPECIALITATE DE Țigarete de Chihlibar, din Buzăŭ și Ausrria. ce, Bastoane și diferite obiecte de galanterie. Execută orĭ-ce comandă și reparațiunĭ de Umbrele, Evantaliile de sidef, fildeș și baga. Umbrele de imbrăcat, etc.

SERVICIUL PROMPT. PREȚURI MODERATE

(fost Hanu Golescu) **CALEA RAHOVEI**, 5. (rînd cu bis. Domnița Bălașa)

NB. Rog a se lua bine seama de firma: **LA ELEFANTUL**

Pentru numaĭ Lei 7.25

contra ramburs expediez un superb Accordeon de Concert cu noile melle Claviaturĭ cu arcurĭ, carĭ aufost brevetate în diferite state. Prin aceasta noŭa Claviatură se va economiti Cumpărătorului mult necaz și cheltuelĭ de reparatiune. Acest instrument are 10 klappe, 20 tonurĭ duble, 2 bassurĭ, 2 registre, claviatură deschisă de nickel, garnitură împrejur tot din acest metal și complectă, 2 burdufurĭ duble și fórte tarĭ, 2 închisăturĭ, șine de burduf asortate și în colț, de nickel. Mărime 35 Centimetre. Metodă de a ŭn ăța de a cănta singur și ambalagiu gratis. Porto 2 Lei. A se face comandele la **Henri Sŭhr**, Harmonika Export la **Neŭenrade, Germania.**

MARELE

HOTEL PATRIA

Situat în centrul capitaleĭ

No. 12 STRADA PATRIA No. 12.

Avînd peste 50 camere spațioase, luminoase, xugrăvite și aranjate, cu mobilier noŭ. Stă la dispoziția onor. Domnĭ voiajorĭ, cu prețul de 1 leŭ 50 în sus.

Odăĭ marĭ pentru familiĭ și societățĭ cu prețurĭ avantagioase.

M. Steiner & D. Rosenberg.

Nicĭ strada, nicĭ ferestele marl nu folosesc și nu daŭ avntagiile clienților și

MARFA BUNA ELEGANTA SI EFTINA

Vă rugăm dar de a vă convinge intr'adevăr de principiŭ: **Bun, frumos și eftin, venind la magazinnul la**

LAMPA ELEGANTA

DIN

Calea moșilor, 35, colț cu str. Decebal

Unde vețĭ găsi un bogat asortiment de

Lămpĭ, Porțelanurĭ, Cristalurĭ, Argintărie, tacimurĭ de masă, Serviciile elegante de masă, lavoir de dulceață, de liquer în bronz, Paturĭ de fer, Scaune, Cărucioare de copiĭ, Sobe. Chivete și orĭ-ce objecte de lux și menagiŭ.

Toate cu preciurĭ avantagioase, serviciul prompt și conștiincios. Tot de odată vă atragem atențiunea asupra filialeĭ nostre din **Calea Grivițeĭ, 113.**

C. N. DIMITRIU & I. STEINHART

Strada Decebal No. 22 și Calea Moșilor No. 35

FILIALA CALE GRIEITEI 119—Atelier str. Decebal 9

„PATRIA"

SOCIETATE ROMÎNĂ DE ASIGURARE ȘI DE REASIGURARE

Capital social vărsat leĭ 1.000.000

Sediul societățeĭ: BUUREȘT, strda Smirdan, 15

Branșa asigurărilor asupra vieței

«PATRIA» *primește asigurărĭ pentru caz de moarte și de viață, asigurărĭ mixte, asigurĭ de zestre cu scutire de plata premiilor in caz de moarte a părintelui, asigurărĭ mutuale de suprnviețuire ca capital garantat și cu 85 la sută din beneficiĭ*

Branșa asigurărilor contra Accidentelor

«PATRIA» *asigură contra urmărilor unuĭ accident cu despăguvire pentru caz de moarte, invaliditato permanentă saŭ trecătoare indemnizare zilnică, de asemenea primește:*

Asigurarea colectivă a lucrătorilor de stabilimente industriale

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.

Societatea este reprezintată prin agențĭ în localitățile maĭ însemnate din țară.

DIRECȚIUNEA

A apărut al 5-lea RESPUNS la MESAGIU al luĭ

V. G. MORȚUN

De vînzare la redacția „LUMEA NOUA" Prețul 10 banĭ

PILULELE ELVEȚIENE

ale farmacistuluĭ

RICH. BRANDT

sînt recunoscute asta-zĭ **în toată lumea** ca singure și nevătămătoare, plăcute la luare și eftine.

Este un prețios medicament de casă la **deranjarea organelor abdominale, constipație** și consecințele lor ca: **Maladiĭ ale ficatului, hoemorheizi** (trinji) **durere de cap, amețeală, respirație deficilă, palpitație** (bătae de inimă), **lipsă de poftă de mincare, umflătura pînteciului, rǎgǎialǎ, congestiuni de cap și pept,** și este afara de aceasta un ușor

MEDICAMET DEPURATIV

Incercate și recomandate de cîte-va mii de medici practici și profesori de medicină, hapurile farmacistuluĭ **RICH BRNND** ***aŭ obținut o reputație netăgăduită, ast-fel în cît astăzĭ sînt pretutindenĭ preferate tutulor preparațiunilor de felul acesta.***

A SE FERI LA CUMPARARE DE IMITATIUNI

A se cere numai **pilulele elvețiene ale farmacistuluĭ RICH BRANDT** care poartă ca etichetă o cruce albă pe fund roșiu. **Pretul cutieĭ leĭ 1.50.**

Se găsesc la toate farmaciile și drogueriile principale din țară. Depoŭ genezal pentru Bemînia la farmacistul **VICTOR THURINGER** în București.

CEAIUL CARPATILOR „VOREL"

Autor de consemnatiuni medical superioare din Romînia

Remediul cel maĭ sigur contra tuturor boalelor pieptuluĭ, plămînilor precum și ale căilor respiratoare, indiscutabil dar contra tuselor nervoase, contra bronchitelor cronice și acute, contra catarelor cronice, guturaiŭ precum și contra tuseĭ convulaive la copiĭ (numită tuse măgărească).

Prețul unuĭ pachet cu ceaiu 80 banĭ

Asemenea se recomanda Bomboanele Pectorale «Vorel» preparate din Ceaiul Carpaților pentru maladiile sus menționate.

Prețul uneĭ cutiĭ de bomboane 80 banĭ

Depositul la *Drogueria și Farmacia* BRUSS, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta, palatul Bailor Eforieĭ, și la toate farmaciile din țară.

Hunyadi János

cea maĭ sigur cea maĭ eficace și cea maĭ plăcută din APELE PLUGATIVE.— REPUTAȚIUNE UNIVERSALA

Aprobată de Academia de Medicină din Paris, de către Liebig, Bunson și Frenesins. Autorizată de Stat.

Unica după aprecierile nnmeróselor celebrităță în medicină din Francia și streinătate. A se feri de contrafacerĭ

Rugăm de a se cere eticheta și busonu purtînd numele

Andreas Saxlehner

NUMAI 16 LEI

costă noul

APARAT FOTOGRAFIC „EDISON"

cel maĭ **sigur, maĭ simplu** și **maĭ nemerită** ca preț din toate sistemele de pin acuma.

„Edison" oferă garanțiea cea maĭ mare de funcționare minunată și rezultatele cele maĭ bune. Orĭ-cine poate cu dinsul fără alte cunoștințĭ să facă fotografiĭ escelent. **Nereușita cu neputință de oare ce e garanție conștiincioasă.**

„Edison" poate lua fotografiĭ istantanee orĭ nu, decĭ e de lipsă pentru turiștĭ. picrori, iubitorĭ aĭ natureĭ, precum și pentru vilegiatură și viața la țară. **Aparatul se poate strînge într'o casetă elegantă** cu plăcĭ uscate, hîrtie de copiat, lanternă p. camera obscură, mașină de copiat, băĭ și toate uneltele fotografice și costă **complect** 16 leĭ împreună și cu instrucțiea.

Alfred Fischer, Wien, I. Adlergasse 12

se trimete cu ramburs porto plătit

CEA MAI BŬNA APA MINERALA PURGATIVA

este aceea de la:

BREAZU-Iași

premiată cu **Medalie de Aur** la Expoziția Cooperatorilor din Bucureștĭ în 1894 și *recomandată cu preferința de d-niĭ medicĭ. Efect prompt și sigur.*

DOSAMICA, GUST PLACUT

Cerețĭ dar numaĭ Apă minerală de Breazu

care se găsește la toțĭ vînzătoriĭ de APE MINERALE din țară

La administrația acestuĭ ziar se afla de vînzare hîrtie maculatura

A apărut:

CASA RURALA

cuvîntare rostită în ședința Camereĭ de la 21 Februarie 1897, de

V. G. MORȚUN

Prețul 10 banĭ. Se afla de vînzare la redacția ziarului *Lumea Nouă*

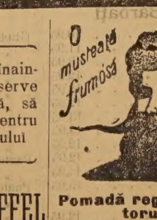

ca în aniĭ maĭ înaintațĭ capul luĭ să serve pentru reclamă, să întrebuințeze pentru îngrijirea păruluĭ

ESENȚA DE APA A DR HEUFFEL

Acest remediŭ infailibiĭ întărește rădăcina păruluĭ împedecă formarea mătrețeĭ și căaerea părulnĭ și are ast-fel de efect dezvoltarea în scurt timp a unuĭ păr foarte abondent și sănătos.

— UN FLACOF 5 LEI —

și o barbă minunat de frumósă să se capete în modul cel maĭ repede și maĭ sigur prin

Pomadă regeneratoare a doctoruluĭ Heuffel

Această pomadă neîntrecută e cu desăvîrșire nevătămătoare pentru piele și prin întrebuințarea eĭ chiar flăcăĭ tinerĭ de tot capătă o barbă frumoasă și elegantă și niște mustățĭ admirable.

— UN BORCAN 3 ȘI 6 LEI —

Depositul geueral: **DROGUERIA BRUSS**, Bucureștĭ, Bul. Elisabeta.

E. WOLFF

STUDII PREGĂTITOARE

și

EXECUTAREA INTREPRINDERILOR de ORI-CE FEL

București.—Strada Sf. Dumitru, No. 3

CEL MAI MARE DEPOSIT de toate ARTICOLE TECHNICE

Tuburĭ de fontă, de fer și de plumb

Tuburĭ *de* **Cauciuc** *și de* **Cinepă** *pentru* **Vin, Apă**, *etc.*

Poil pe pentru Vin, Apă și Petroleŭ

Robinete pentru apă și abur, Articole de Cauciuc și de Amianta

ARMATURE *pentru* **CAZANE** *de* **ABUR** *și* **LOCOMOBILE**

CURELE de PIELE și BALATA MACARALE și VIRTEJE

Mașini și unelte de orĭ-ce fel

Table de fer negre, plumbuite și galvanisate, Table de Zinc, Oțel englezesc și Bessemer

ATELIER PENTRU REPARATIUNI DE MASINI

Fabrica de BALAMALE de fer și de alamă brósce și ferărie de construcțiunĭ de orĭ-ce fel

CONSTRUCȚIUNI DE FER, RESERVOARE etc., etc.

Sectiune pentru art. de precisiune: părti de munitii de războiŭ

— NUMARUL LUCRARILOR 150 —

Noua Injecțiune

ANTIBLENORAGICA HOCIUNG

Recomandată de celebritățile medicale și aprobată de Onor. Consiliŭ Sanitar superior din Bucuresci

VINDECĂ BLENOAGIA (SCULAMENTUL) noŭ și vechiŭ, în 5—6 zile, fără a întrebuința alte medicamente interne

PREȚUL UNUI FLACON LEI 3

Veritabile sînt numaĭ acelea carĭ vor purta pe sticlă și stampila farmacieĭ și drogueriei **BRUS**

Deposit general: **Drogueria Brus**, Bulevardul Elisabeta, (Palatul Băilor Eforieĭ)

La Iașĭ se găsește în farmacia domnilor frațĭ **Konia**

Lito-Tipografia «POPULARA» Pasagiul Romîn, 12.— Bucuresci.